

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ БОРБЕ ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Северне Македоније о сарадњи у области борбе против трговине људима, потписан у Скопљу, дана 16. децембра 2019. године, у оригиналу на српском, македонском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи :

СПОРАЗУМ*између***ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ****И****ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ****О****САРАДЊИ У ОБЛАСТИ БОРБЕ ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА**

Влада Републике Србије и Влада Републике Северне Македоније (у даљем тексту: Стране),

Позивајући се на обавезе које су Стране преузеле уз спровођење: Конвенције Уједињених нација против транснационалног организованог криминала од 15. новембра 2000. године, Протокола за спречавање, сузбијање и кажњавање трговине људима, нарочито женама и децом, који допуњује Конвенцију Уједињених нација против транснационалног организованог криминала, од 15. новембра 2000. године, Конвенције Савета Европе о борби против трговине људима, од 16. маја 2005. године, Конвенције Уједињених нација о правима детета, од 20. новембра 1989. године, Факултативног протокола уз Конвенцију о правима детета о продаји деце, дечијој проституцији и дечијој порнографији, од 25. маја 2000. године,

Имајући у виду да трговина људима представља један од најтежих облика кршења људских права,

У циљу унапређења превенције, идентификације, заштите, упућивања и сарадње у кривичним и другим поступцима и потпомогнутог добровољног повратка жртава трговине људима, уз поштовање основних људских права,

Договориле су се у вези са следећим:

Члан 1.**Области сарадње**

1. Овај Споразум уређује питања која се тичу сарадње Страна по питању превенције, идентификације, заштите, упућивања, сарадње у кривичним и другим поступцима и потпомогнутог добровољног повратка жртава трговине људима држављана Страна, а у сврху унапређења борбе против трговине људима.

2. Овај Споразум се примењује за сваки облик трговине људима у складу са националним законодавством држава Страна.

3. Овај Споразум се не односи на поступак пружања међународне кривичноправне помоћи, која је регулисана потврђеним међународним уговорима и националним законодавством.

4. Сарадња предвиђена ст. 1 овог члана ће се одвијати на начин који је у складу са одредбама потврђених међународних споразума и националног законодавства Страна.

Члан 2.

Дефинисање појмова

У смислу овог Споразума под појмом „жртва“ подразумевају се потенцијалне, претпостављене и/или идентификоване жртве трговине људима.

Појмови којима су у овом Споразуму означени положаји, професије, односно занимања, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

Члан 3.

Националне контакт особе и надлежни органи за спровођење Споразума

1. Националне контакт особе

За Републику Србију:

Национални координатор за борбу против трговине људима Републике Србије

За Републику Северну Македонију:

Национални координатор за борбу против трговине људима и илегалних миграција Републике Северне Македоније

2. Надлежни органи за спровођење овог Споразума

За Републику Србију:

- 1) Министарство унутрашњих послова
- 2) Министарство правде
- 3) Министарство за рад, запошљавање, борачке и социјална питања
- 4) Центар за заштиту жртава трговине људима
- 5) Републичко јавно тужилаштво

За Републику Северну Македонију

- 1) Министарство унутрашњих послова
- 2) Министарство за рад и социјалну политику
- 3) Републичко јавно тужилаштво

3. Националне контакт особе организују састанке најмање једном годишње, а према потреби и чешће, на предлог једне од Страна.

4. Стране се благовремено обавештавају о изменама Надлежних органа за спровођење Споразума.

Члан 4.

Облици сарадње

1. Надлежни органи Страна из члана 3. став 2. овог Споразума сарађују ради:

- 1) размене информација и података везаних за идентификацију жртава;

- 2) размене информација у циљу пружања заштите и помоћи жртвама трговине људима и добровољног повратка у земљу порекла;
- 3) размене информација и податка у кривичним поступцима, у циљу ефикаснијег кривичног гоњења учинилаца кривичних дела, пре упућивања формалних захтева за међународноправну помоћ у кривичним стварима у складу са релевантним националним законодавством.
- 4) спровођења заједничких пројеката у области превенције и борбе против трговине људима;
- 5) организовања обука, радионица и семинара и размењивања искустава у циљу јачања капацитета за борбу против трговине људима.

2. Сарадња надлежних органа Страна која представља пружање међународне правне помоћи у кривичним стварима између Страна врши се у складу са потврђеним међународним уговорима и релевантним националним законодавством.

Члан 5.

Превенција

Надлежни органа Страна предузимају активности са циљем превенције трговине људима, нарочито у :

- 1) спровођењу заједничких информативних кампања у циљу спречавања трговине људима, а посебно трговине децом;
- 2) спровођењу заједничких активности на плану откривања нових трендова везано за трговину људима и стварању одговарајућих механизма за адекватно реаговање;
- 3) прекограничној сарадњи у области превенције трговине људима, а посебно у циљу јачања социо-економског положаја рањивих категорија;
- 4) размени информација и других облика сарадње у превенцији трговине људима.

Члан 6.

Идентификација жртава трговине људима

1. У циљу ефикасне идентификације жртава трговине људима, надлежни органи Страна у складу са својим надлежностима предузимају следеће активности:

- 1) покрећу поступак идентификације жртава трговине људима и то одмах по добијању информације да се ради о могућој жртви трговине људима у поступку који предвиђа национално законодавство држава Страна;
- 2) предузимају се све неопходне мере за идентификацију, укључујући размену информација, нарочито у случајевима када су жртве трговине људима деца, узимајући у обзир најбоље интересе детета;
- 3) усклађују поступке идентификације жртава трговине људима у складу са својим могућностима.

Члан 7.

Иницијално обавештавање

1. Надлежни органи Страна се међусобно обавештавају о свим покренутим поступцима идентификације и идентификованим жртвама трговине људима држављана Страна.

2. Иницијално обавештавање се врши одмах након идентификације жртва трговине људима, а најкасније у року од 7 дана.

3. Након иницијалног обавештавања, Стране предузимају све неопходне мере, за процену ризика и обезбеђивање услова за добровољни повратак уз изричит пристанак жртве, за помоћ и заштиту жртва трговине људима.

Члан 8.

Заштита жртва трговине људима

1. У оквиру својих овлашћења и у складу са националним законодавством држава Страна, надлежни органи из члана 3. став 2. овог Споразума предузимају следеће активности:

- 1) врше иницијалну процену потреба жртва трговине људима;
- 2) обавештавају жртве о њиховим правима и обавезама везано за смештај, здравствену и социјалну заштиту, правну помоћ, итд.;
- 3) израђују индивидуални план услуга/помоћи и обезбеђују пружање потребних услуга и подршке у складу са могућностима, потребама и интересима жртва трговине људима;
- 4) пружају помоћ при обезбеђивању докумената потребних за утврђивање идентитета;
- 5) обезбеђују временски период за одлучивање/размишљање за жртве трговине људима како би се пружила помоћ и заштита у периоду опоравка и избегао утицај на жртве претпостављене жртве трговине људима, у мери у којој ова активност не доводи у питање радње које спроводе надлежни органи у свим фазама одговарајућег поступка, а посебно код истраге и кривичног гоњења учинилаца кривичног дела трговине људима;
- 6) издају дозволе за привремени боравак жртви трговине људима;
- 7) пружају подршку жртви за учешће у кривичном поступку.

2. Надлежни органи сарађују са организацијама које пружају услуге жртвама трговине људима.

Члан 9.

Потпомогнути добровољни повратак жртва трговине људима

1. Стране предузимају потребне мере ради обезбеђивања благовременог и несметаног добровољног повратка жртва трговине људима. Добровољни повратак се реализује кроз координисано спровођење мера и активности које се дефинишу кроз заједнички план мера надлежних органа држава Страна одмах по пријему обавештења о потреби организовања добровољног повратка жртве у земљу порекла.

2. Надлежни органи пружају жртви трговине људима информације о безбедном повратку на почетку периода за одлучивање/размишљање на језику

који жртва разуме, током пружања помоћи жртви и одмах када жртва изрази жељу да се врати.

3. По пријему иницијалног обавештења и захтева за потпомогнути добровољни повратак жртава трговине људима, Стране координирају активности и заједно припремају план мера које се највећим делом односе на обезбеђивање одговарајућих идентификационих исправа, превоз, процену ризика, пратиоце и обезбеђивање безбедног окружења за реинтеграцију.

4. Код реализације повратка детета жртве трговине људима у земљу порекла, надлежни органи земље порекла дужни су да изврше процену свих ризика, процену родитељских компетенција, предузму неопходне мере старатељске заштите и пруже неопходну помоћ и подршку, а све у најбољем интересу детета. У случају када се након анализе наведених података и ризика сумња да су чланови породице, родитељи, односно законски заступници детета укључени у трговину људима, надлежни органи страна потписница као надлежни органи земље порекла и/или земље дестинације дужни су да предузму све неопходне мере ради збрињавања детета на начин који је у његовом најбољем интересу, док се не стекну услови за његов безбедан повратак.

5. Приликом повратка пунолетне жртве трговине људима, која није лишена пословне способности и према којој нису примењене мере старатељске заштите, надлежни органи стране потписнице која је и земља порекла дужни су да изврше процену свих ризика у случају повратка уз обавезно информисање жртве о свим могућим ризицима поштујући изражено мишљење и жељу жртве за повратком у земљу порекла.

6. Код реализације повратка жртава трговине људима која је лишена пословне способности надлежни органи земље порекла дужни су да изврше процену свих безбедносних ризика и предузму неопходне мере старатељске заштите. Надлежни органи страна потписница поред одређивања старатеља посебну пажњу посветиће пружању помоћи и подршке, а све у најбољем интересу жртве.

7. Свака од Страна сноси своје трошкове везано за потпомогнути добровољни повратак на својој територији, у складу са својим националним законодавством.

Члан 10.

Комуникација

1. У зависности од природе конкретног случаја, комуникација између надлежних органа Страна остварује се преко: националних контакт особа, контакт тачака надлежних органа или преко директних канала комуникације на српском, македонском или енглеском језику.

2. Контакт тачке надлежних органа именују надлежни органи Страна у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог Споразума и о томе обавештавају другу Страну преко националне контакт особе.

3. Стране благовремено обавештавају једна другу о свим променама везано за контакт тачке преко националних контакт особа.

Члан 11.

Заштита података о личности

1. Узајамна размена података о личности између надлежних органа Страна спроводи се у складу са релевантним националним законодавством, уз

уважавање услова које је одредио орган који шаље податке и поштовање позитивних начела аутоматске и не аутоматске обраде података:

- 1) Достављени подаци не могу се користити у друге сврхе осим оних због којих су првобитно послати без сагласности органа који шаље податке.
2. Достављени подаци се бришу или исправљају ако:
 - 1) се утврди да су подаци нетачни;
 - 2) надлежни орган који шаље податке обавести надлежни орган који прима податке да су подаци прикупљени или достављени противно закону;
 - 3) подаци више нису неопходни у сврхе због којих су достављени осим у случајевима када постоји изричита сагласност надлежног органа који шаље податке да се подаци могу користити и у друге сврхе.
3. Надлежни орган који прима податке доставља информације о употреби података, на захтев надлежног органа који шаље податке.
4. Надлежни орган који шаље податке потврђује да се достављени подаци тачни, неопходни и актуелни. Ако се касније утврди да су достављени подаци нетачни или неодговарајући или није требало да буду достављени, или ако постоји обавеза да се подаци касније униште сагласно одговарајућем националном законодавству надлежног органа који шаље или прима податке, о томе се одмах обавештава надлежни орган који шаље или прима податке како би их уништио или извршио одговарајуће измене сагласно ставу 2. овог члана;
5. Надлежни орган који прима податке дужан је да штити достављене податке од неовлашћеног приступа, измена или ширења. Стране предузимају неопходне техничке и организационе мере за заштиту свих размењених података од случајног губитка, случајног или незаконитог уништавања, неовлашћеног приступа, промена, ширења, уништавања или брисања.
6. У случају неовлашћеног приступа или дистрибуције достављених података, надлежни орган који прима податке одмах обавештава надлежни орган који шаље податке о околностима које су од значаја за неовлашћени приступ или дистрибуцију, као и о мерама које су предузете у циљу спречавања таквих инцидената у будућности.
7. И надлежни орган који шаље податке и надлежни орган који прима податке дужни су да воде евиденције о достављању, пријему, исправкама или уништавању података.
8. Након достављања података, надлежни орган који шаље податке, сагласно свом националном законодавству наводи рокове за уништавање података као и за ограничења у погледу њихове употребе, брисања или уништавања, укључујући евентуална ограничења у погледу приступа. Када се неопходност таквих ограничења утврди након слања података, Стране се о томе додатно међусобно обавештавају.
9. На писани захтев лица чији су подаци достављени или се достављају, то лице се обавештава о достављеним подацима и у које сврхе се употребљавају, ако то допушта национално законодавство Страна. Ако лице на које се подаци односе достави захтев за приступ, измену или уништавање достављених података, надлежни орган који прима податке доноси одлуку у складу са изјавном надлежног органа који шаље податке и у том случају та

изјава треба да буде у складу са важећим националним законодавством надлежног органа који шаље податке.

10. Надлежни орган Стране који прима захтев за достављање података од држављанина друге Стране дужан је да одмах обавести надлежни орган друге Стране пре достављања тих података.

11. Подаци се не могу доставити трећој страни осим уз претходну писану сагласност надлежног органа који шаље податке.

12. Достављање података може бити одбијено у случају када такво достављање представља претњу по националну безбедност или јавни ред.

13. Стране предузимају све неопходне мере у складу са својим националним законодавством како би се избегло наношење штете трећим странама као резултат достављања, пријема или употребе података као и да се уклоне предуслови који могу довести до евентуалних негативних последица.

14. Ако Страна која прима податке не поступа сагласно одредбама овог члана, друга Страна која шаље податке може затражити брисање или уништавање достављених података.

Члан 12.

Размена и заштита тајних података

Сваки надлежни орган обезбеђује тајност података примљених од другог надлежног органа у складу са Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Републике Северне Македоније о размени и узајамној заштити тајних података од 28.02.2014. године.

Члан 13.

Органи надлежни за праћење Споразума

Органи надлежни за праћење Споразума:

За Републику Србију:

Министарство унутрашњих послова Републике Србије

За Републику Северну Македонију:

Национална комисија за борбу против трговине људима и илегалних миграција

Члан 14.

Решавање спорова

Било који спор у вези са тумачењем или спровођењем овог Споразума решава се консултацијама између органа који прате спровођење.

Члан 15.

Имплементациони протоколи

Стране или њихови надлежни органи могу у циљу реализације овог Споразума закључивати имплементационе протоколе или друге међународне документе за примену овог Споразума.

Члан 16.**Ступање на снагу, трајање, измене, допуне и отказ**

1. Овај Споразум ступа на снагу на дан пријема последњег писаног обавештења којим Стране обавештавају једна другу о завршетку унутрашњих правних процедура који су неопходни за његово ступање на снагу.

2. Овај Споразум се потписује на неодређено време.

3. Овај Споразум се може мењати и допуњавати уз узајамну писану сагласност Страна. Измене и допуне ступају на снагу у складу са ставом 1. овог члана.

4. Свака од Страна може једнострано отказати овај Споразум уз достављање писаног обавештења о отказу дипломатским путем. Споразум престаје да важи по истеку деведесет (90) дана од дана пријема обавештења о отказу.

Потписано у Скопљу, дана 16.12.2019. у два оригинална примерка на српском, македонском, и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни. У случају разлика у тумачењу, текст на енглеском језику има предност.

**ЗА:
ВЛАДУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

**ЗА:
ВЛАДУ
РЕПУБЛИКЕ СЕВЕРНЕ
МАКЕДОНИЈЕ**

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори“.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. Уставни основ за доношење Закона

Уставни основ за потврђивање Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Северне Македоније о сарадњи у области борбе против трговине људима садржан је у члану 99. став 1 тачка 4. Устава Републике Србије, према којој је у надлежности Народне скупштине да потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. Разлози за потврђивање Споразума

Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Северне Македоније о сарадњи у области борбе против трговине људима потписан је у Скопљу, 16. децембра 2019. године. Потписан је на основу Закључка Владе Републике Србије којим је утврђена Основа за закључивање Споразума, усвојен текст Споразума и овлашћен потпредседник Владе и министар унутрашњих послова др Небојша Стефановић за потпис. Споразум је закључен јер је постојала обострана воља две државе да уреде сарадњу у области борбе против трговине људима.

Потврђивањем Споразума омогућује се његово ступање на снагу, како је предвиђено чланом 16. Споразума.

Сагласно члану 13. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора („Сл гласник РС“ бр.32/13) Министарство спољних послова покреће поступак потврђивања наведеног споразума.

III. Оцена потребних финансијских средстава за спровођење закона

За реализацију овог Споразума, потребна средства у 2021. и 2022. години биће обезбеђена у оквиру лимита на разделу 15- Министарство унутрашњих послова.

За спровођење овог Споразума није потребно предвидети посебна финансијска средства у буџету Републике Србије за Министарство правде.

За спровођење овог Споразума није потребно предвидети посебна финансијска средства у буџету Републике Србије за Министарство за рад, запошљавање, социјална и борачка питања.

За спровођење овог Споразума није потребно предвидети посебна финансијска средства у буџету Републике Србије за Републичко јавно тужилаштво.

За спровођење овог Споразума није потребно предвидети посебна финансијска средства у буџету Републике Србије за Центар за заштиту жртава трговине људима.